

«Тасдиқ мекунам»

Ректори донишгоҳ

_____А.Раҳмонов

аз _____январӣ соли 2014

Тартиби

баргузори санчишҳои марҳилавӣ тибқи низоми кредитии таҳсилот дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни

1. Муқаррароти умумӣ

1.1. Тартиби баргузори санчишҳои марҳилавӣ тибқи низоми кредитии таҳсилот (минбаъд Тартиб) дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни (минбаъд Донишгоҳ) дар асоси Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи таҳсилоти олии касбӣ ва таҳсилоти касбии баъд аз муассисаи олии таълимӣ», «Низомнома оид ба низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки бо қарори мушовараи Вазорати маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 25.11.2011, №21/9, «Низомнома доир ба низоми кредитии таҳсилот дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни» аз 27.03.2013, №3, ки бо қарори Шӯрои олимони Донишгоҳ тасдиқ шудааст, Оинномаи Донишгоҳ ва дигар санадҳои меъёрӣ - ҳуқуқии соҳаи маориф таҳия гардидааст.

1.2. Тартиби мазкур баргузори санчишҳои марҳилавино тибқи низоми кредитии таҳсилот дар сохторҳои Донишгоҳ ба танзим мебарорад.

2. Ташкил ва чараҳои санчиши марҳилавӣ

2.1. Санчиши марҳилавӣ санчист, ки аз ҷониби омӯзгор ва ёвари ӯ дар асоси нақшаи таълимӣ, нақшаи кори таълимӣ, барномаи таълимӣ, Силлабус, барномаи кори аз фанни таълимӣ, аз донишҷӯён дар ду давра дар ҳафтаи 7-ум ва 14-уми таълим қабул карда мешавад.

2.2. Санчиши марҳилавӣ аз санчиши тафриқавӣ (дифференсиронӣ) фарқаш дар он аст, ки ба донишҷӯ дар асоси ҷавобҳои дурусти ӯ ба ҷойи «10 хол» «8 хол» гузошта шуда, 20 холи ҳавасмандӣ аз ҳисоби корҳои муваҷҷиба илова шуда, дар замимаи имтиҳонӣ қайд карда мешавад.

2.3. Санчиши марҳилавӣ бо низоми 100 бала баҳогузорӣ мешавад. Дар он ҳолат меъёре, ки дар «Низомномаи кредитии таҳсилот ДДОТ ба

номи Садриддин Айни» муқаррар карда шудааст, баҳогузори ва ё хонапури карда мешавад.

2.4. Пеш аз санчиши марҳилави саволномаҳо (тестҳо)-и санчиши дар кафедра муҳокима шуда бо имзои мудири кафедра, омӯзгор ва мӯҳри декани факултет тасдиқ карда мешаванд.

3. Таҳияи саволномаҳои санчиши марҳилави (рейтинги)

3.1. Дар Донишгоҳ кафедраҳои тахассуси, умумидонишгоҳи ва Баҳши таҳияи тестҳо барои омода намудани саволномаҳо масъул мебошанд;

3.2. Миқдори саволномаҳои ҳар як фан вобаста ба кредитҳо бо пешниҳоди кафедра дар кафедраҳо ва Шӯрои олимони факултет тасдиқ мешавад;

3.3. Баъди тасдиқ саволномаҳо барои мувофиқа ба Раёсати таълим ва Баҳши таҳияи тестҳо пешниҳод карда мешаванд;

3.4. Раёсати таълим дар асоси нақшаи таълими номгуи фанҳое, ки дар семестр аз онҳо таълим дода мешаванд, муайян карда, тарзи баргузори санчишҳоро аз онҳо муайян менамояд;

3.5. Саволномаҳо устодон метавонанд пешакӣ ба донишҷӯён пешниҳод намоянд ва ё дар силлабус, барномаи кори аз рӯи фан ҷой намуда, кори фаҳмондадихиро дар дарсҳои КМДРО ва КМД гузаронанд.

4. Ҷараёни баргузори санчиши марҳилави

4.1. Барои муташаккилона баргузор намудани санчиши марҳилави тибқи тақвими академӣ аз ҷониби декани факултет ҷадвали санчиши марҳилави тартиб дода мешавад, ки он аз ҷониби декани факултет тасдиқ ва бо мудири шӯбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ ва сардори Раёсати таълим мувофиқа карда шуда, аз ҷониби муовини ректор оид ба кори таълими тасдиқ мегардад ва дар он мӯҳри Раёсати таълим гузошта мешавад;

4.2. Дар ҷадвал номи фан, ному насаби омӯзгор, ному насаби ёвари омӯзгор миқдори кредитҳои ба ин фан ҷудошуда, санаи баргузори, ҷой ва соати баргузори нишон дода мешавад;

4.3. Ҷонишини декан оид ба таълим-эдвайзер ва омӯзгор ба донишҷӯён моҳият ва аҳамияти санчиши марҳилави аз фанни таълими фаҳмонда, бо суратчласаи махсус онро ба расмият мебарорад.

4.4. Санчишҳои марҳилави дар ҳафтаи 7-ум ва 14-уми семестр бо иштироки ёвар дар машғулиятҳои КМДРО ба ҳалалдор гардидани

раванди таълим баргузор мегарданд. Миқдори соатҳоро омӯзгор бо теъдоди донишҷӯ муайян карда, дар Барномаи корӣ аз фанни таълимӣ ва Силлабус нишон медиҳад. Тибқи муқаррарот вақте ки барои як донишҷӯ чудо мешавад дар ихтисосҳои гуманитарӣ-ҷамъиятӣ 50 дақиқа ва дар ихтисосҳои табиӣ-риёзӣ 60 дақиқа муайян карда мешавад;

Барои ташкили санчиши марҳилавӣ кафедраҳои марбута саволномаҳоро дар асоси миқдори кредитҳои барои фан ҷудошуда ва омӯхташуда таҳия намуда, онро дар кафедра муҳокима ва бо мӯҳри декан тасдиқ мекунанд. Тестҳои беимзо ва бемӯҳр ғайриқонунӣ доништа шуда, дар чунин ҳолат санчиши марҳилавӣ бекор карда мешавад;

Корҳои мустақилонаи донишҷӯ, корҳои санчиши донишҷӯён, ҳисоботи кори лаборатории онҳо қабл аз баргузори санчиши марҳилавӣ аз ҷониби омӯзгор қабул карда мешавад. Аз ҷониби донишҷӯ насупоридани КМД, корҳои санчишӣ ва дигар супоришҳои пеш аз санчиши марҳилавӣ боиси паст кардани ҳолҳои бадастовардаи донишҷӯён мегардад.

Дар рӯзи қабули санчиши марҳилавӣ талаб намудани корҳои мустақилонаи донишҷӯён, корҳои санчиши донишҷӯён манъ аст. Онҳо бояд дар рӯзи навбатдории устод дар кафедра ва ё синфи алоҳида қабул карда шаванд;

4.5. Омӯзгор вазифадор аст, ки барномаҳои кори фаннӣ барои донишҷӯён (Syllabus) ва саволномаҳоро дар оғози семестр ба донишҷӯён дар шакли ҷопӣ дастрас созад ва дар сомонаи Донишгоҳ ва ё дар сомонаи алоҳидаи худ ҷойгир намояд;

4.6. Омӯзгор пас аз баргузори санчиш то соати 17⁰⁰ санчишро бо ҳол дар варақаи имтиҳонӣ натиҷагирӣ карда, ҳуҷҷати мазкурро ба ҷонишини декан оид ба таълим-эдвайзер месупорад;

4.7. Ҳангоми дуқалама кардани варақаи имтиҳонӣ ба омӯзгор ҷарима таъин карда мешавад, ки он тибқи «Низомнома оид ба ҳавасмандгардонӣ ва муҷозотдиҳӣ дар ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ» амалӣ мегардад;

4.8. Омӯзгор якҷоя бо ёвараш рӯйхати донишҷӯёнро бо ҳолҳои бадастовардашон имзо гузошта, дар тахтаи эълонҳои факултет насб менамоянд.

4.9. Дар сурати саривақт насупоридани варақаҳои санчишӣ ва ҳонапурӣ накардан нисбат ба омӯзгор тибқи «Низомнома оид ба ҳавасмандгардонӣ ва муҷозотдиҳӣ дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ» ҷорай амалӣ андешида мешавад.

4.10. Ҳангоми ба тариқи автомати тавассути барномаҳои алоҳидаи компютерӣ гирифтани санчиши марҳилавӣ, ҳолҳои тариқи барномаҳо

гузошта шуда, ба шуъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ тавассути алоқаи интернетӣ автоматӣ гузаронида мешавад;

4.11. Варақаҳои санчишӣ дар чунин ҳолат баъди гузаштани санчиш ва баровардани варақаи санчишӣ тавассути принтер аз ҷониби омӯзгор ва намояндаи Шуъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ тасдиқ карда мешавад;

4.12. Баъди ба анҷом расидани санчиши марҳилавӣ бо тавассути барномаҳои компютерӣ омӯзгор ва намояндаи шуъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ ба он имзо гузошта (дар ду варақаи санчишӣ) ҳатман як нухаро ҷонишини декан оид ба таълим-эдвайзер гирифта, деканро аз натиҷаи санчишҳои марҳилавӣ огоҳ месозад.

4.13. Ҳатман натиҷаи санчишҳои марҳилавӣ аз ҷониби омӯзгор дар кафедра аз ҷониби мудир дар кафедра ва Шӯрои олимони факултет аз ҷониби ҷонишини декан дар садорати факултет аз ҷониби декан дар Шӯрои олимони факултет ва садорат аз ҷониби намояндаи шуъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ дар факултет ва Раёсати таълим аз ҷониби Раёсати таълим дар Ректорат ва Шӯрои методӣ барасӣ карда мешавад.

4.14. Натиҷаи рейтингҳо дар охир дар Ректорат ҷамъбаст мегардад. Масъулияти омода кардани маълумот бар дӯши муовини ректор оид ба корҳои таълим ва Раёсати таълим вогузор мегардад.

5. Меъёри ҳолгузорӣ

5.1. Ҳангоми тариқи тестӣ баргузор намудани санчиши марҳилавӣ (рейтингӣ) тестҳо бояд аз 10 савол ва барои ҳар як донишчӯ варианти алоҳида тартиб дода шавад. Омӯзгор ба ҳар як ҷавоби дурусти донишчӯ 8 ҳол мегузорад. Дар ҳолати саривақт аз ҷониби донишчӯ насупоридани КМД, корҳои санчишӣ ва дигар супоришҳои пеш аз санчиш боиси илова нагардидани ҳолҳои ҳавасмандӣ мегардад.

5.2. Ба ҳолҳои дар санчиши марҳилавӣ соҳибгаштаи донишчӯ ворид намудани тағйирот ғайр аз ҳолатҳои дар банди 11.3., нишон дода шуда қатъиян манъ аст.

6. Тартиби назорати ҳолгузорию воқеъбинона

6.1. Рафти воқеъбинона ҳолгузорӣ намудани тестҳо зери назорати пайваستاи муовини Ректор оид ба корҳои таълимӣ, Раёсати таълим, садорати факултет буда, ба он Шуъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ, Бахши идоракунии сифати таҳсилот ва кафедраҳои таълимӣ масъул мебошанд.

6.2. Масъулони Раёсати таълим, садорати факултет, Шуъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ ва Бахши идоракунии сифати таҳсилот варақаи ҷавоби донишчӯёнро бо калиди ҷавобҳои дуруст муқоиса

менамоянд ва дар сурати зарурӣ ба Ректори Донишгоҳ гузориши шифоҳӣ ё хаттӣ пешниҳод менамоянд.

6.3. Дар ҳолатҳои зарурӣ барои назорати раванди шаффоф баргузор намудани санчиши марҳилавӣ комиссия таъсис дода мешавад, ки ҳайати онро Ректори Донишгоҳ тасдиқ менамояд.

7. Апеллятсияи санчиши марҳилавӣ

7.1. Бо мақсади таъмини ҳуқуқҳои донишҷӯён дар давраи санчиши марҳилавӣ (рейтингӣ) комиссияи апеллятсионӣ таъсис дода мешавад, ки ҳайати онро дар мувофиқа бо Ректор муовини ректор оид ба корҳои таълимӣ тасдиқ менамояд. Тартиби фаъолияти комиссияро «Низомномаи комиссияи апеллятсионӣ ҳангоми санчиши марҳилавӣ дар Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ» муайян менамояд;

7.2. Апеллятсия як рӯз пас аз эълони натиҷаи санчиш дар асоси аризаи донишҷӯ гузаронида мешавад;

7.3. Тартиби гузаронидани апеллятсия дар Донишгоҳ ба таври зайл аст:

- донишҷӯи Донишгоҳ рӯзи эълон шудани натиҷаи санчиш, бо нишондоди фан ва рақами тартибии саволе, ки бояд аз ҷониби комиссия аз нав дида баромада шавад, ба номи мудир Шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратии Донишгоҳ ариза месупорад.

- мудир Шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратии Донишгоҳ аризаи донишҷӯро дида баромада, бо назардошти мувофиқати он ба ҳолатҳои дар банди 7.2. овардашуда оид ба зарурати апеллятсия қарор қабул мекунад.

7.4. Натиҷаи апеллятсия ба варақаи апеллятсионӣ, ки мутахассиси Шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратии Донишгоҳ омода намудааст, гузаронида мешавад.

8. Фаъолияти Раёсати таълим зимни баргузории санчишҳои марҳилавӣ

8.1. Раёсати таълим дар баргузории санчиши марҳилавӣ корҳои зеринро ба сомон мерасонад:

- муҳлати баргузории санчиши марҳилавино тибқи тақвими академӣ муайян месозад;

- теъдоди меъёрии саволномаҳои тестӣ ва сифати онҳоро месанҷад;

- рафти омодагии кафедраҳо, шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ, бахши таҳияи тестҳо ва фаъолияти ҷонишини декан-эдвайзерони факултетҳоро назорат менамояд;

- чараёни баргузории санчиши марҳилавиरो тибқи чадвали ба тасвибрасида назорат намуда, ҷиҳати бартароф намудани нуқсонҳои баамаломатад тадбирҳо меандешад;

- дар мӯҳлати муқарраршуда гузаронидан ва натиҷагирӣ шудани тестҳоро назорат менамояд ва аз натиҷааш ба Ректори Донишгоҳ гузориш пешниҳод мекунад;

- маълумотномаи ҷонишини декан-эдвайзери факултет ва шӯъбаи бақайдгирӣ ва машварати роҳбарӣ таҳлил намуда, дар заминаи он маълумотномаи муфассал роҷеъ ба чараёни санчишҳо, мушкилоти ҷойдошта ба Ректори Донишгоҳ пешниҳод менамояд;

- фаъолияти комиссияи апеллятсиониро дар давраи баргузории санчиши марҳилавӣ назорат менамояд;

- дар сурати саривақт арзёбӣ накардани натиҷаи рейтингҳо нисбати масъули бахши таълим дар асоси «Низомнома оид ба ҳавасмандгардонӣ ва мучозотдиҳӣ дар ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ» чора андешида мешавад;

- яққоя бо зерсохторҳои худ ҷиҳати беҳтар гардидани низоми баргузории санчиши марҳилавӣ тадбирҳо меандешад.

9. Вазифаҳои декани факултет, эдвайзер ва мудирони кафедра дар баргузории санчиши марҳилавӣ

9.1. Вазифаҳои декани факултет:

- риояи чадвали тақвими санчиши марҳилавӣ ва омодагии кафедраҳо барои гузаронидани санчиши марҳилавӣ назорат мекунад;

- фармоишҳо ва супоришҳои заруриро оид ба иҷрои вазифаҳои ҷонишини декан-эдвайзер, мудирони кафедраҳо баҳри иҷрои нақшаи таълимӣ ва шаффоф баргузоршавии санчиши марҳилавӣ ба тасвиб мерасонад;

- таҳия ва таъмини саволномаҳои тестиро барои санчиши марҳилавиरो дар кафедраҳо назорат мекунад;

- чараёни баргузории санчишҳо ва риояи тартиботи муқаррар шуда ва тартибу низомро зерин назорат мегирад;

- санчишҳои марҳилавиरो дар садорат ва Шӯрои олимони факултет ҷамъбаст намуда, барои боз ҳам таҳким бахшидан ба ин раванд ба Раёсати Донишгоҳ маълумотнома пешниҳод менамояд. Нисбат ба донишҷӯёне, ки санчишҳои марҳилавиरो насупоридаанд чорачӯӣ менамояд ва аз натиҷааш Раёсатро тибқи гузориш огоҳ месозад;

- дар сурати саривақт арзёбӣ накардани натиҷаи рейтингҳо нисбати декани факултет дар асоси «Низомнома оид ба ҳавасмандгардонӣ ва

мучозотдихӣ дар ДДОТ ба номи Садриддин Айни» чора андешида мешавад.

9.2. Вазифаҳои мудирӣ кафедра;

- иҷрои барномаҳои таълимии фанӣ ва азхудкунии онҳоро назорат мекунад;

- саволномаҳои тести таҳияшударо дар чаласаи кафедра тасдиқ мекунад ва дар муҳлатҳои муқарраршуда ба ҷонишини декан-эдвайзер шакли ҷопӣ пешниҳод менамояд;

- фаъолияти омӯзгоронро дар ҷараёни таълим, риояи ҷадвали тасдиқгардидаи санҷиши марҳилавиро назорат менамояд;

- натиҷаи санҷиши марҳилавиро аз фанҳои марбути кафедра дар чаласаи кафедра баррасӣ мекунад ва аз дараҷаи донишазхудкунии донишҷӯён ва сифати таълими омӯзгорон ба декан маълумотнома ва пешниҳодот манзур менамояд;

- дар сурати саривақт арзёбӣ накардани натиҷаи рейтингҳо нисбати мудирӣ кафедра дар асоси «Низомнома оид ба ҳавасмандгардонӣ ва мучозотдихӣ дар ДДОТ ба номи Садриддин Айни» чора андешида мешавад.

9.3. Вазифаҳои эдвайзер:

- ҷадвали баргузори санҷишҳоро таҳия ва барои тасдиқ пешниҳод менамояд;

- оид ба мувофиқат кардани саволномаҳои санҷиши марҳилавӣ (рейтингӣ) бо барномаи таълимӣ тадбирҳо меандешад;

- иштироки омӯзгор, ёвар ва донишҷӯёнро дар рӯзҳои баргузори санҷишҳо таъмин мекунад;

- пур кардани варақаҳои санҷиширо аз тарафи омӯзгорони фанӣ дар рӯзи қабули санҷиш ва супоридани онро ба шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ ва деканат назорат мекунад;

- дар сурати саривақт арзёбӣ накардани натиҷаи рейтингҳо нисбати эдвайзер дар асоси «Низомнома оид ба ҳавасмандгардонӣ ва мучозотдихӣ дар ДДОТ ба номи Садриддин Айни» чора андешида мешавад.

10. Фаъолияти Шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ зимни баргузори санҷишҳои марҳилавӣ

10.1. Самтҳои асосии Шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратии Донишгоҳ дар ташкил ва баргузори санҷиши марҳилавӣ аз инҳо иборат аст:

- омода намудани варақаҳои имтиҳонӣ барои бақайдгирии донишҷӯён ва омӯзгорон мувофиқи нақшаҳои корӣ ва фардии таълим;

- таҳия ва назорати риояи тақвими академӣ;

- ташкил ва назорати татбиқи низоми холдиҳӣ;
- назорати раванди санҷиши марҳилавӣ;
- таъмини донишҷӯён бо ҳуҷҷатҳои зарурии меъёрии ҳуқуқӣ;
- натиҷаҳои санҷиши марҳилавиरो дар маҷлиси Шӯъба муҳокима карда протоколи ҷаласаи худро бо таҳлили амиқи рафти супоридани санҷишҳои марҳилавӣ бо таклифу пешниҳод ва хулосаҳо ба факултет ва Раёсати таълим манзур месозад;
- дар асоси натиҷаҳои санҷишҳои марҳилавӣ пешниҳод намудани рӯйхат ба декани факултет ва Раёсати таълим бо мақсади оmodасозии фармон оид ба роҳ додани донишҷӯён ба сессияи имтиҳонӣ;
- дар сурати саривақт арзёбӣ накардани натиҷаи санҷишҳои марҳилавӣ нисбати масъулони Шӯъба дар асоси «Низомнома оид ба ҳавасмандгардонӣ ва муҷозотдиҳӣ дар ДДОТ ба номи Садриддин Айнӣ» чора андешида мешавад.

11. Ҳуқуқ ва ӯҳдадорихои донишҷӯён дар санҷиши марҳилавӣ

11.1. Донишҷӯ ӯҳдадор аст, ки барномаи таълимиро давра ба давра ва пурра азхуд кунад.

11.2. Агар донишҷӯ ба санҷиши марҳилавӣ дер монда, ба Донишгоҳ ворид шуда бошад, бо розигии худ метавонад дар санҷиш иштирок намояд. Дар ин ҳолат омӯзгор барои иштироки донишҷӯ дар санҷиш бояд монеа нагузорад. Донишҷӯ метавонад ба саволҳо то ба анҷом расидани вақти ба ин дарси КМДРО ҷудошуда ҷавоб гардонад.

11.3. Ҳангоми рӯзи тасдиқгардида бо сабабҳои дар поён қайгардида иштирок накардани донишҷӯ ба ӯ ҳуқуқ дода мешавад, ки санҷиши марҳилавиरो берун аз ҷадвал супорад:

- агар дар давраи санҷиши марҳилавӣ бемор шуда бошад ва маълумотномаи тиббии шакли муқарраршудаи тасдиқгардида дошта бошад;

- дар рӯзи баргузории санҷиш дар чорабиниҳои умумидонишгоҳӣ иштирок карда бошад, ки аз ҷониби Ректори Донишгоҳ тасдиқ шуда бошад;

- агар донишҷӯ дар олимпиадаҳои фанӣ, озмунҳо, конфронсҳо, мусобикаҳои гуногуни варзишии сатҳи гуногун, барномаҳои телевизионӣ ва дигар чорабиниҳои фарҳангию сиёсӣ, ҷамъиятию иҷтимоӣ, ки Раёсати Донишгоҳ иҷозат додааст, ширкат варзад.

12. Нуқтаҳои хотимаӣ:

12.1. Низомномаи мазкур аз рӯзи ба имзо расидан ҳукми қонунӣ ва мавриди амал қарор дода шавад.

12.2. Дар сурати риоя накардани бандҳои Низомномаи мазкур ҳайати професссорону омӯзгорон, масъулони таълим тибқи санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ ба муҷозоти интизомӣ кашида мешаванд.

12.3. Риояи ҳар банди Низомнома ҳатмӣ мебошад.

12.4. Муовини ректор оид ба таълим, Раёсати таълим, декани факултет, Шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ дар мавриди амал қарор гирифтани ин Низомнома масъул мебошанд.